

stillede imellem, enten ikke at vedtage denne Dagsorden eller at gaa hjem. Denne klare Situation maa jeg takke den høitærede Kultusminister for. Hvis altsaa det høie Thing formener, at denne Sag, at en Skolelærer fra Lolland har faaet en Trettesættelse paa Grund af en upassende Ytring, er tilstrækkelig til derpaa at begrunde en Konflikt, til derpaa at begrunde en Opløsning og al den Uleilighed, som Befolkningen har af nye Valg, maa dette overlades til Hiertallet. At jeg ikke kan følge Opfordringen fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) i denne Sag, at deltage i en Forsoningsfest under disse Uspicier, er selvfølgeligt.

Conseilspræsidenten: Kirke og Undervisningsministeren har i Gaar meddeelt Dem, at de Skribt, der ere foretagne mod Skolelærer Andersen i Rjelbærnæs, ere begrundede i en Regjeringsbeslutning, og den Dagsorden, de ærede Forespørgere her foreslaa, er derfor ikke rettet mod Kultusministeren alene, men den er rettet mod det samlede Ministerium. Regjeringen har ikke tvivlet paa, at det var dens Ret, som det er dens Forpligtelse, at haandhæve Disciplinen og Respekten hos de den underordnede Embedsmænd, og den har lige saa lidt efter de foreliggende Oplysninger funnet nære nogen Tvivl om; at Skolelærer Andersen ved den betegnede Leilighed har brugt Ytringer om Landets Konge, som maatte opfordre Regjeringen til at paatale dem, og Regjeringen hævder for sig Retten til at vælge, ad hvilken Vej den vil lade denne Paatale fremtræde. Man er sig bevidst at have med megen Mildhed brugt den Myndighed, som man har. Naar en Embedsmand vil udbringe en Skaal for Hans Majestet Kongen, for sin og Landets Konge, saa maa man af ham forlange, at han ikke bruger Ytringer, der i og for sig ere anstødelige, saa vist som de strax, da de bleve fremsatte, vakte Anstød i den Forsamling, der var til Stede, og saa vist som den nævnte Skolelærer hverken da gav eller senere, trods givne Anledning, har fundet sig foranlediget til at give nogen Forklaring for at fjerne Anstødet. Ministeriet maa saaledes fastholde, at den Tilrettevisning, der er givet Skolelærer Andersen, er ikke blot berettiget, men at den var paa sin Plads, og det kan ikke paa nogen Maade taale, at Folkethinget skyder sig ind imellem Regjeringen og de den underordnede Embedsmænd som Dommer og giver en Dom, der nødvendig maa undergrave den Autoritet, som ingen Regjering kan undvære lige over for de Embedsmænd, for hvis Udfærd den skal bære Ansvar. Saafremt derfor det høie Things Hiertal skulde vedtage den Dagsorden, som er foreslaaet af Forespørgerne, vil Regjeringen meget imod sin Villie se sig tvungen til at maatte lige over for det benytte de konstitutionelle Midler, som Forsatningen giver den Raadighed over. Disse Ytringer har jeg troet, at det var min Pligt at gjøre det høie

Things Medlemmer bekendt med, forinden de gaa til Afstemning.

Clausen: Det er over for den høitærede Kultusministers sidste Udtalelser, at jeg vil gjøre et Par korte Bemærkninger. Ministeren har af det, at der er afhørt visse Bidner, taget Anledning til at sige, at de Alle sølte dem støbte over Andersens Udtalelser; men maa jeg spørge: Ere 6 Bidner, 6 Mænd ved et Møde, hvor der var flere Hundrede tilstede, et Bevis paa, at Alle sølte sig støbte ved de Udtalelser? Nei, her er netop det Modsatte Tilfældet. Andersens Loyalitet er saaledes, at Forsamlingen maatte føle sig støbt over hans Udtryk, idet disse maatte betragtes, som om han sigtede Forsamlingen for Uloyalitet. Ministeren fremdrog et andet Spørgsmaal, og det var Spørgsmaalet mellem Andersen og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Jeg tillader mig at paastaa, at der er Noget, der er kommet bag efter og ikke vedkommer selve Ministerens Fremgangsmaade over for Hr. Andersen.

Jagd: Jeg bryder mig ikke længere det Mindste om, hvad Andersen har sagt eller ikke sagt, efter den Stilling, Sagen nu har faaet. Vi have hørt af Ordføreren for Forespørgerne, at det, der er Pointen i denne Sag, er hverken, hvad Andersen har sagt, eller Ministeren har sagt, men det, at Ministeren har givet ham en Tilrettevisning uden i Forveien at forhøre ham. Nuvel, mine Herrer, er det Pointen i denne Sag, da kunne jo alle disse Forklaringer af Hr. Andersens Udtalelser være os ligegyldige. Efter de ærede Ministers Udtalelser forekommer det mig, at Thinget har Ret at tænke paa, saa at der kunde behøves lidt rolig Overveielse, og jeg vil derfor give det Tid til Overveielse, medens jeg afgjør mit Mellemværende med de to ærede Talere, som i Dag have havt mig paa Tapetet. Den ærede Rigsdagsmand, som nys talte (Clausen), refererede i sit første Foredrag mine i Gaar fremsatte Bemærkninger saaledes, „at Rigsdagsmanden for Thisted Amts 2den Valgkreds (Jagd) havde været saa naiv at fortælle os, at han som Embedsmand havde faaet Trettesættelser, som vare vel forjente“. Det maa det ærede Medlem undskylde, at jeg ikke har sagt, men her som ved saa mange tidligere Leiligheder sætter man, som jeg før har tilladt mig at bemærke, Rifferten for det blinde Øie eller vender det høie Øre til, naar Modstanderne tale. Jeg skal sige den ærede Rigsdagsmand, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at en hæderlig Embedsmand behøver ikke at føle sig krænket derved, at han modtager en Tilrettevisning af sine Foresatte, uden at disse i Forveien have anstillet Forhør, og jeg sagde, at jeg i min Stilling har modtaget Tilrettevisninger uden at føle mig krænket; men den ærede Rigsdagsmand synes ikke